

Doajmmapládna suohkanijda 2022-2024/
Aktivitetsplan for kommunen 2024-2024

Guovtegielakvuodadárja suohkanijda
Sjebmá sáddiduvvá Sámediggáj ávddála **31.08.21**
Tospráklighetsmidler til kommuner
Skjema sendes til Sametinget innen **31.08.21**

Diedo suohkana birra/ Opplysninger om kommunen:
Suohkan/Kommune: Hábmara suohkan – Hamarøy kommune
Guládallamulmusj/Kontaktperson: Kurt Fossvik, sadjásasj háldadusoajvve – assisterende kommunedirektør
Adræssa/Adresse: Marie Hamsuns vei 3, 8294 Hamarøy
Telefávnná/Telefon: 75 76 50 00
E-poassta/E-post: postmottak@hamaroy.kommune.no
Organisasjávnnánummar/Organisasjonsnummer: 970 542 507

Doajmmapládna /Aktivitetsplan 2022
Vuodo- ja dievnastusdoarjja/Basis- og betjeningstilskudd
1. Suohkana láhkamierredum dájma 2022/ Kommunens lovpålagte oppgaver 2022
Ulmme doarjjaarngijn:

Viesajdiddje sámegiellaj háldadimguovlon bessi sámegiellav dájmalattjat adnet guládallamin almulasj ásadusáj.

Målet for tilskuddsordningen:

Innbyggerne i forvaltningsområdet for samisk språk kan aktivt bruke samisk i kommunikasjon med offentlige instanser.

<i>Láhkavuodo/ Lovgrunnlag</i>	<i>Láhkataksta/Lovtekst</i>	<i>Tjielgadás/Utdyping</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>
<p>§ 3-2. Láhkaásadusáj járggálibme. Diedádusá ja sjiemá</p> <p>§ 3-2 <i>Översettelse av regler. Kunngjøringar og skjema</i></p>	<p>Lága ja láhkaásadusá majda ábbá jali oasse sámé álmugis la sierra berustibme, galggi járggáluvvat sámegiellaj. Diedádusá almulasj orgánajs ma galggi álles jali ásijda álmugis háldadimguovlon, galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Sjiemá majt galggá adnet bájkálasj jali guovlo almulasj orgánajda háldadimguovlon galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Gánágis vaddá dárkkelap njuolgadásájt dán mærrádusá fábmuj biedjamis.</p> <p>Lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk. Kunngjøringar fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk. Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Översetting av stillingsannonser, informasjon og kunngjøringar • Översetting og publikasjon av samiske artikler på kommunens hjemmeside • Egen samisk rådgiver 	
<p>§ 3-3. Riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>§ 3-3 <i>Rett til svar på samisk</i></p>	<p>Sujna gut sámegiellaj aktijvuodav váldá bájkálasj almulasj orgánajn mij la háldadimguovlon, la riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot. Dát ij huoman dájma gå njálmálatjtat aktijvuodav váldeduvvá virgeulmutjiijn guhti i doajmmamin ietjá sajen gå orgána kontávrán.</p> <p>Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.</p>	<p>Skal kommunen styrke publikumskontakten med kompetanse i samisk språk, her må det dekkes vikarer når ansatte skal delta på kurs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om tilegnelse av samisk språkkompetanse, herunder også etter- og videreutdanning av samiskspråklige ansatte, samt gjennomføring av ulike språkkurs. Kostnaden her er først og fremst vikarbruk • Samisk rådgiver 	

<p>§ 3-5. Vijdeduvvam riektá sámegiela varresvuoda- ja sosiálasuorgen adnet. § 3-5 Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren</p>	<p>Sujna guhti sihtá sámegiela adnet berustimijdis bærráigátsájt bájkálasj ja guovlo almulasj varresvuoda- ja sosiálaásadusáj háldadimguovlon, la riektá dievnastusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.</p>	<p>Innen ansvar Helse og sosial kan avsatte midler brukes til;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetanseheving innenfor samisk kulturforståelse og basiskurs i samisk språk for ansatte på sykehjemmet • Midler til innkjøp av samisk kunst/utsmykking ved sykehjemmet og andre institusjoner • Lønnsmidler til nytilsatt lulesamisk språk -og kulturtolk som skal:<ul style="list-style-type: none"> - har et spesielt ansvar for å ivareta samiske pasienters rettigheter og behov i møte med helse- og omsorgstjenestene i Hábmara suohkan - Hamarøy kommune - skal være koordinator som både pasienter og pårørende kan kontakte når samiske pasienter /brukere av tjenestene har fått tilbud om hjemmesykepleie, sykehjemsplass, legetime etc. - skal koordinere tjenestene opp mot pasienter og pårørende for å tilrettelegge for likeverdige helsetjenester til den samiske pasienten og pårørende - skal bidra til økt kompetanse blant personell som yter kommunale helse- og omsorgstjenester til samiske brukere - skal spre kunnskap om rettighetene til likeverdige helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkningen.	
<p>§ 3-6 Individuelle kirkelige tjenester</p>	<p>Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk støtte/tilskudd til kirkelig fellesråd	
<p>§ 3-7. Riektá áhpadusvirggeloahpáj § 3-7 Rett til utdanningspermisjon</p>	<p>Siján gudi barggi bájkálasj jali guovlo almulasj orgánan mij la háldadimguovlon, la riektá oadtjot báلكkidum virggeloabev allasisá ámastittjat sámegiela máhtov gå orgádna dakkir máhtov dárba. Máhttelis la mierredit, riektá barggeve vælggogissan dahká joarkátjit orgánan vissa ájgeve barggat áhpadusáj manjela. Gánágis dárkkelappot mierret njuolgadusáj dáj mærrádusáj tjadádime birra.</p> <p>Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere • Samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte	
<p>§ 3-8. Riektá áhpav sámegiela oadtjot</p>	<p>Juohkkahattjan la riektá áhpav sámegiela oadtjot. Gánágis máhtá dárkkelap njuolgadusáj dáj mærrádusáj tjadádime birra vaddet. Vuodoskávlá ja joarkkaskávlá sámegiela ja sámegiellaj áhpadime gáktuj vuoski da njuolgadusáj ma li vuodoskávlálagan ja joarkkaáhpadusálagan</p>	<p>Kommunen vil ha utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har allerede etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr pr student.</p>	

<p>§ 3-8. Rett til opplæring i samisk</p>	<p>(áhpaduslágan), ja da njuolgadásá ma dajda lágajda li duodden.</p> <p>Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen.</p> <p>For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova).</p>	<p>Denne kostnaden legges inn under aktivitetsdelen.</p> <p>Hamarøy kommune ønsker å prioritere giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stipendordninger • Giellatjehppe • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere	
<p>§ 3-9. Sámeigiella suohkana háldadásán</p> <p>§ 3-9 Samisk i den kommunale forvaltning</p>	<p>Suohkanstivrra máhtta mierredit, sámeigiella galggá liehket dássásasj dárogielajn álles jali muhtem oasen suohkana háldadásán.</p> <p>Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Midler til samisk rådgivers ansvarsområder. Herunder også; tolkning, innkjøp av samisk kunst for synliggjøring, skilting, møtevirksomhet m.m • Abonnement på samiske aviser og tidsskrifter	
<p>§ 3-11. Gujddim</p> <p>§ 3-11. Klage</p>	<p>Jus almulasj orgádna ij dán kapihtala mærrádusájt tjuovo, de máhtta sán gesi ássje nuolgga guosská, gujddit dan orgádnaj mij la dan orgána badjásattjan masi gujddim guosská. Fylkamánne la dat ásadus masi gujddiduvvá gå gujddim guosská suohkana jali fylkasuohkana orgádnaj.</p> <p>Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.</p>		
		<p>Ruhtagálo vuodo- ja dievnastudoasse</p> <p>Sum kostnader basis- og betjeningsdel</p>	<p>Basistilskudd fra Sametinget ca 2.800.000 kr fordeler seg slik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 400.000 kr settes av til merarbeid kommunal samisk forvaltning: Fordeler seg slik:<ul style="list-style-type: none"> - Rådmann 10% - Utvikling 10% - Regnskap 10% - Lønn/personal 10 % - Service/IT 20 % - Helse og omsorg 20% - Oppvekst 20 % • ansvar kirke og trossamfunn: kr 200.000 • ansvar 190 samisk språk og forvaltning: kr 1.150.000

			<ul style="list-style-type: none"> • ansvar Drag skole giellatjehppe: kr 450 000 • ansvar Helse- og sosial, lønnsmidler språk -og kulturtolk: kr 400.000 • tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere: 100.000 kr • samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte i kommunen (kan f.eks. være studier i regi av Nord Universitet): 100.000 kr <p><i>Innen ansvar 190 samisk språk og forvaltning skal midlene dekke lønn for språkkonsulent/rådgiver, sosiale kostnader, annonsering, informasjon/kunngjøring, møtevirksomhet, abonnement, skilting, språkkurs m.m.</i></p>
--	--	--	--

2. Suohkanij giellaávdánahattembargo 2022 /Kommunens språkutviklingsarbeid 2022**Ávdánahattemdárja /Utviklingstilskudd****Ulmme doarjaárniijn:**

Viesajiddje bessi sámegiela oahppat ja ávdedit

Målet med tilskuddsordningen:

Befolkningen har mulighet til å lære seg samisk og fremme språket

Mánárgárdemánáida/Tiltak for barnehagebarn

<i>Dájma /Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Giellatjehppe Drag barnehage 50%</i> <p>Det er et ønske å fortsette med samisk språkarbeider i barnehagen, også fra 2022. Barnehager har som kjent marginalt med ansatte, så det ha en samsk språkarbeider i 50% er svært verdifullt.</p> <p>Det samiske språket i barnehagen blir planlagt og gjennomført på helt annen måte en tidligere, og kommer veldig mange barn til gode.</p> <p>Denne personen er en samiskspråklig ressurs for Drag barnehage, men det er et ønske om at dette skal være en ressurs for de andre kommunale barnehagene også.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De kommunale barnehagene i Hábmer-Hamarøy ønsker seg "ressurskoffert" som kan brukes når det jobbes med samisk tema i barnehagene. Det er et ønske om innhold som samiske eventyr og fortellinger, samiske gjenstander og kofte og evt andre ting som er aktuelt. Dette vil være med på å visualisere temaet på en god måte overfor barna. Dersom Sametinget selv ikke har -eller utvikler slike ressurskofferter er det et ønske fra kommunens side å lage en slik koffert som vil kunne deles mellom barnehagene. 	<p>Samiske barn i barnehagene skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Personalet skal ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk</p> <p>Øke samiskspråklig kompetanse for de kommunalt ansatte, slik at de kan bli en intern ressurs i det samiskspråklige –og kulturelle arbeidet til barnehagene</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Giellatjehppe Drag barnehage 50%</i> <p>Budsjett: 220.000 kr</p> <p>Nytt tiltak <i>kun</i> for 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Lulesamisk ressurskoffert</i> <p>Budsjett: 100.000 kr</p>	
<p><i>Rekruttering av lulesamiskspråklige barnehagelærere - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert samisk (ABLU)</i></p> <p>Dette er en tverrfaglig utdanning med vekt på natur, helse og bevegelse i et flerkulturelt perspektiv. Kunnskap om samisk språk og kultur er sentralt. Studiet har et forsterket fokus på hvordan barn kan stimuleres til å bli nysgjerrige og undrende gjennom ulike aktiviteter i naturen. Du trenger ingen forkunnskaper i samisk for å søke studiet. Studiet går over fire år og er nett- og samlingsbasert. Samlingene er lagt til</p>	<p>Rekruttere samiskspråklige pedagoger til barnehagene</p>	<p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ABLU</i> <p>Budsjett: 2 studenter á 100.000 kr = 200.000 kr</p>	

<p>Levanger, men det vil også bli tilbud om parallelle regionale samlinger i Bodø for de som hører til denne regionen, forutsatt et tilstrekkelig antall studenter. Det er planlagt tre samlinger i halvåret. Hver samling varer i tre dager og mellom samlingene vil det være nettundervisning på faste dager. I løpet av studietiden vil enkelte samlinger bli lagt til en samisk læringsarena. Praksis foregår i egen og ekstern barnehage.</p> <p>Kommunen, og i særdeleshet Vuonak mánájároj, har behov for å rekruttere samiskspråklige pedagoger til barnehagen. Dette ei ei utfordring som har vedvart i flere år. Det er ønskelig fra kommunens side til å bidra til denne rekrutteringen med å gi støtte til institusjon/de ansatte som tar ABLUs. Kommunen har fått oversendt et utarbeidet budsjett som viser behovet for kommunal støtte på 100.000 kr pr student pr. år. Dette vil gå over 4 år. Det vil også lages avtaler på pliktarbeid i Vuonak mánájároj/kommunen.</p>			
<p><i>Utvikling av samiskspråklige tiltak og undervisningsopplegg for den eneste barnehagen i Hábmer-Hamarøy hvor lulesamisk språk er hverdagsspråket.</i></p> <p>Det er behov for å at kommunen tar et større ansvar for det samiske barnehagetilbudet som gis i kommunen. Dette gjelder både private og kommunale barnehager.</p> <p>For å sikre samiske barns språklige stimulans er det viktig å sikre språklige ressurser i språkarbeidet.</p> <p>Kommunen vil gå i dialog med Vuonak mánájároj for bidra til å sikre en best mulig språklig stimulans for barna, nettopp for å sikre overgangen mellom barnehage og skole. Rekruttering til førstespråksundervisning i samisk skjer, først og fremst, gjennom Vuonak mánájároj</p>	<p>Kommunen har ansvar for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur.</p> <p>Samiske barnehager skal fremme barnas samiskspråklige kompetanse, styrke barnas samiske identitet og videreføre samiske verdier, samisk kultur og tradisjonskunnskap</p>	<p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrking av giellatjehppeordningen ved Vuonak mánájároj <p>Budsjett: 200.000 kr</p>	
<p><i>NuorajTV</i></p> <p>Tilskuddet til NuorajTV (under øvrige tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for barnehagebarn.</p>		<p>Se budsjett under øvrige tiltak</p>	
Skávlláohppijda/ Tiltak for grunnskolebarn			
<p><i>Dájma/Tiltak</i></p>	<p><i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i></p>	<p><i>Budsjæhtta/Budsjett</i></p>	
<p><i>Ekstra giellatjehppe Drag skole</i></p> <p>Drag skole har idag én stilling som giellatjehppe som er finansiert under basis- og betjeningsdel og som er i høyeste grad et tiltak for grunnskolebarn.</p> <p>I småtrinnet 1-7.klasse, samisk som 1.språk er det for skoleåret 2018/19 nå 29 elever. Tedensen er klar, og det er at Drag skole får stadig flere førstespråkslever i samisk. Språksituasjonen er kjent, der mange av disse har et svakt, samsik hjemmespårk (foreldre). I tillegg har mange av elevene</p>	<p>Hábmera suohkan - Hamarøy kommune ønsker å prioritere ekstra giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekstra giellatjehppe 100% Drag skole <p>Budsjett: 450.000 kr</p>	

	på skolen samisk som andrespråk. Det er behov for mer voksentetthet og mer ressurser for å øke bruken av samisk.			
	<p><i>Styrking av SFO ved Drag skole</i></p> <p>Det er kommet en ny rammeplan for alle SFO og der er det presisert og trukket fram at tradisjonell samisk kunnskap og levesett og den samiske årstidskalenderen skal være en del av SFOs tema og aktiviteter.</p> <p>SFO har ikke tidligere hatt- eller fått særlig oppmerksomhet med tanke på styrking av samisk språk og kultur. Det er derfor et ønske om å legge til rette for aktiviteter som kan styrke dette; som f.eks</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rein og reinsdyrdrift.</i> Søke et samarbeid med lokale reindriftsutøvere, hvor SFO kan få komme på besøk og se/få høre om reinsdyr og reindrift. Og videre leie inn noen som er god på å lage mat av rein og eventuelt om mulig være med på slakting. • <i>Duodje.</i> Det er ønskelig å være med på garving av skinn (Tysfjord Asvo), samt få kyndig veiledning av utøvere å lære mere om tradisjonell samisk duodje. • <i>Høsting av naturen.</i> Det er et ønske om å lære mer om samisk tradisjonell innhøsting av naturen. Det kan være måter å høste inn på som ikke brukes nå. <p>Tilbudet kan etterhvert utvikles og bli til et felles tilbud for alle SFO i kommunen.</p>			<p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrking av SFO ved Drag skole. Leie og innkjøp av materiale <p>Budsjett: 30.000 kr</p>
	<p><i>NuorajTV</i></p> <p>Tilskuddet til NuorajTV (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn.</p>			Se budsjett under øvrige tiltak
	<p><i>Julevsáme vahkko</i></p> <p>Tilskuddet til Julevsáme vahkko (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for mange skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn.</p>			Se budsjett under øvrige tiltak
	<p><i>Kompetanseheving for lærere</i></p> <p>Etter –og videreutdanning av lulesamiske lærere. Denne kostnaden er tatt inn under basis- og betjeningsdel og nevnes således her som et tiltak.</p>	Øke samiskspråklig kompetanse for de lulesamiske lærerne		Se budsjett under basis- og betjeningsdel
Ietjá dájma/Andre tiltak				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulme/Mål/formål</i>		<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>
	<i>NuorajTV</i>	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen		<i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022:</i>

(Lulesamisk medie)	Oppnå funksjonell tospråklighet Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging	• NuoraJTV Budsjett: 100.000 kr	
<i>Julevsáme vahkko</i> (Lulesamisk kulturuke)	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging	<i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022:</i> • Julevsáme vahkko Budsjett: 100.000 kr	
<i>Aktiviteter for eldre og deres familier, gjerne i samarbeid med demensforeninger</i>	Flere arenaer for bruk av samisk språk. Oppnå funksjonell tospråklighet	<i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022:</i> • Aktiviteter Budsjett: 50.000 kr	
<i>Duodje/språkkafé i samarbeid med Tysfjord Asvo.</i> • Onsdagsduodje, åpent kurs for befolkningen der språk og begreper knyttet til duodje blir brukt • Formidling av duodje Tysfjord ASVO formidler sin duodjeaktivitet via duodjebloggen. De har flere historier de ønsker fortalt og er klar til å dele dem med andre. Det kan være i forbindelse med samiske dager, fortløpende gjennom året, men også som et ungdomstiltak på sommeren hvor ungdom bidrar språklig og kulturelt med formidling av duodje. Historier: - garving oksehud / reinskinn - deling av rikule - produksjon av kniv/slire - tilrettelegging innenfor faget Det er et ønske om årlig tiltak	Flere arenaer for bruk av samisk språk. Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen.	<i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022:</i> • Tysfjord Asvo Budsjett: 100.000 kr <i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i> • Formidling av duodje Budsjett: 50.000 kr	
<i>Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak</i>	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur Bevisstgjøring og identitetsbygging Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur	<i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022:</i> •Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak Budsjett: 100.000 kr	
<i>Duodje</i>	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur	<i>Ikke innvilget tiltak i 2021, men ønskes som tiltak i 2022:</i>	

<p>Det samiske kunsthåndverket har lange tradisjoner og er en viktig del av den samiske kulturen. Det skilles mellom dipmaduodje (mykduodje) der man arbeider med myke materialer som stoff og skinn, og garraduodje der man arbeider med harde materialer som tre, horn og bein.</p> <p>I kulturskolens duodjefag undervises det i garraduodje. Materialer hentes fra naturen i nærområdet for å lære om prosessen fra treet står i skogen, til ferdig duodje-produkt. Det læres å bruke skjærende verktøy, som er grunnstenen i garraduodje. De første ukene gjøres det kjent med både verktøy og materialer. Når produktene er ferdige, skal det læres hvordan man behandler og beskytter produktene mot tidens tann. Det vil også læres om duodjens verdier og betydning.</p> <p>Lærer er Mattias Harr - og faget har ingen kontingent de under 20 år. Tilbudet er for 5.-10.klasse OG VGS + voksne elever. Undervisningssteder er Drag og Oppeid.</p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune gir dette tilbudet idag innenfor sine egne rammer. Kommunen og kulturskolen har også satt seg et mål om å utvide det nåværende duodjetilbudet til også å gjelde dipmaduodje. Behovet er en 30% stilling til å begynne med. Det er tenkt at dette skal knyttes opp mot et samarbeid med Árran og Duodje Nordlánnda</p>	<p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 30% stilling til oppstart av dipmaduodje + utstyr <p>Budsjett: 200.000 kr.</p>	
<p><i>Lærerrekuttering (pågående prosjekt)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr årlig pr student for studenter som tar lulesamisk lærerutdanning ved Nord Universitet på normert tid (5 år). <p>Kommunens bidrag (antall studenter som finansieres av kommunen) i den nye lærerutdanningen er forventet å være 3.</p>	<p>Øke rekrutteringen/tilgangen til samiskspåklige lærere for nye Hamarøy kommune med bindingstid som lærer ved skolene</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerrekuttering <p>Budsjett: 200.000 kr</p>	
<p><i>Profilscole – (for)prosjekt – utredningsarbeid og prosjektledelse</i></p> <p>Riksrevisjonen kommer med en nedslående rapport når gjelder samisk undervisning (Riksrevisjonens undersøkelse av samiske elevers rett til opplæring i og på samisk (2019-2020)). Ingen aktører kan si noe om kvaliteten på undervisningen som gis, og riksrevisjonens funn viser både til lærermangel som et vedvarende problem, mangel på læremidler som svekker opplæringstilbudet og generell svakhet i organiseringen av fjernundervisningstilbudet.</p> <p>Lulesamisk språk er det samiske språket som har størst utfordringer ihht</p>	<p>Utviklingsarbeid</p> <p>Skape noe som svarer på de utfordringene lulesamisk språk har innen skolesektoren</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2021, og ønsket videreført også i 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilscole – prosjekt – utredningsarbeid <p>Budsjett: 300.000 kr</p>	

<p>opplæring i og på samisk. (For)prosjektet skal skissere innhold, organisering, eierskap, modell på undervisning, samt økonomisk og sosial bærekraft. Det vil være naturlig å utrede klasseromsundervisning, fjernundervisning og læremiddelproduksjon som en del av profilskolen.</p> <p>Oppdragsutfører: Hábméra suohkan - Hamarøy kommune</p> <p>Prosjektet er forankret gjennom</p> <p>1) Delprosjekt 10.2.1 Plan for oppvekt og undervisning (delprosjekt som ble nedsatt i forbindelse med sammenslåinga- og bygginga av nye Hábmér – nye Hamarøy)</p> <p>2) Kommunestyrets vedtak av 14.05.2020: Kommunedirektøren bes om å prioritere utredning til politisk behandling på Drag skole som lulesamisk profilskole.</p> <p>Vi er i gang med profilskoleutredningen pr august 2021.</p>			
<p><i>Rammeavtale / Samarbeidsavtale med Árran -julevsáme guovdásj</i></p> <p>Hábméra suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt noe samarbeid både før 2020 og i 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til Árran mánáigárdde er regulert gjennom egen lovgivning • Jasska-prosjektet: Hábméra suohkan og Árran har vært en del av styringsgruppen. Kommunalt ansatte har bl.a deltatt på ulike kompetansehevingskurs • Litteratursatsing: «Julevsáme mánáigirije». Kommunen og Árran har gått sammen i ei litteratursatsing, inspirert av Trøndelag fylkeskommunes prosjekt «Maanagærjah jarkoestimmie» • «Mihá kulturfestival» – kommunen og Árran er pådrivere for å etablere en lulesamisk kulturfestival fra 2021. • Kommunen leier lokaler av Árran til kulturskolens satsing på garraduodje - Kulturskolen har et mål om å utvide det nåværende doudjetilbudet også til dipmadoudje • Árran, er gjennom kommunen, med i planene for videreføring av Jasska. Det går i hovedsak på kontinuiteten av kompetanseheving for kommunalt ansatte på samisk språk og kultur • Kommunen har i 2021 etablert et språkkontor på Árran for å styrke samarbeidet mellom institusjonene. Fra høsten 2021 vil kommunen ansette en barne- og ungdomsaktivitør. Og det er tenkt at Árran skal kunne være møteplassen for barn- og ungdom på Drag. Det er behov for tilrettelegging av aktiviteter og utvikling av barne- og ungdomstilbud, herunder samiskspråklige og kulturelle tiltak. <p>Hábméra suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt ulike møter i 2021 der målet er å etablere et tettere samarbeid og om mulig en rammeavtale/samarbeidsavtale.</p> <p>I tillegg til overnevnte punkter er det et større potensiale til samarbeid på</p>	<p>Knytte institusjonene Hábméra suohkan – Hamarøy kommune og Árran -julevsáme guovdásj tettere sammen gjennom forpliktende samarbeid.</p>	<p><i>Ikke innvilget for 2021, men ønskes som tiltak i 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rammeavtale / samarbeidsavtale <p>Budsjett: 300.000 kr</p>	

<p>særlig språkarbeidet:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Språkfaglige oppgaver og rådgivning for Hábméra suohkan – Hamarøy kommune II. Lulesamisk litteratursatsing III. Rádnastallam – utvikle konseptet mer, i tett dialog med Drag skol			
<p><i>Bibliotekstatsing</i></p> <p>Hábmera girjjevuorkká - Hamarøy bibliotek skal etablere seg som bibliotek i lulesamisk område, og vil gjennomføre flere tiltak framover. Samisk språk, kultur generelt og litteratur spesielt skal være synlig i begge bibliotekavdelingene, både i medietilbud, skilting og gjennom tospråklig informasjonsmateriell.</p> <p>Drag bibliotekfilial skal ha et særskilt ansvar for lulesamisk litteratur i samarbeid med sametingets bibliotek og lulesamisk litteraturformidler. Registreringen av lulesamisk materiell må videreføres.</p> <p>Litteratursatsing - Oversettelsesprosjektet er og et tiltak for å styrke lulesamisk språk på mange nivå, og får å få større tilgang på lulesamiske tekster til barn i bibliotekene. Prosjektet må fortsette for å få et mer variert tilbud av lulesamiske tekster til barn og unge.</p> <p><u>Språkkafe:</u> Tidligere har vi gjennomført språkkåfe på skolene, men vi har sett et behov for å endre konseptet. Vi ønsker å prøve å prøve dette ut på bibliotekene.</p> <p>Språkkafeene skal være en uformell møteplass for å praktisere lulesamisk i bibliotekenes lokaler. Det må være ansatte/frivillige til stede som kan lede samtalen. Konkrete gjenstander, litteratur og spill kan være gode hjelpemidler for å få samtalen i gang. Språkkafeene skal ikke være skole, men fokusere på muntlige ferdigheter. Språkkaféen bør ha pause med enkel servering. Begge bibliotekavdelingene skal arrangere lulesamisk språkkåfe for at både barn og voksne skal ha en arena for å snakke lulesamisk på en uformell arena.</p>	Satsing og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur gjennom bibliotek og litteratur	<p><i>Ikke innvilget for 2021, men ønskes som tiltak i 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteksatsing, inkludert språkkåfe <p>Budsjett: 100.000 kr</p>	
<p><i>SUM – omsøkte tiltak på utviklingsdelen for 2022</i></p>		<p><i>Omsøkt 2.800.000 kr</i></p>	

Doajmmapládna /Aktivitetsplan 2023			
Vuodo- ja dievnastusdoarjja/Basis- og betjeningstilskudd			
1. Suohkana láhkamierredum dájma 2023/ Kommunens lovpålagte oppgaver 2023			
Ulmme doarjjaárnigijn: Viesajiddje sámegiellaj háldadimguovlon bessi sámegiellav dájmalattjat adnet guládallamin almulasj ásadusáj.			
Målet for tilskuddsordningen: Innbyggerne i forvaltningsområdet for samisk språk kan aktivt bruke samisk i kommunikasjon med offentlige instanser.			
<i>Láhkavuodo/ Lovgrunnlag</i>	<i>Láhkataeksta/Lovtekst</i>	<i>Tjielgadás/Utdyping</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>
<p>§ 3-2. Láhkaásadusáj járggálibme. Diedádusá ja sjiemá</p> <p>§ 3-2 <i>Oversettelse av regler. Kunngjøringer og skjema</i></p>	<p>Lága ja láhkaásadusá majda ábbá jali oasse sámé álmugis la sierra berustibme, galggi járggáluvvat sámegiellaj. Diedádusá almulasj orgánajs ma galggi álles jali ásijsda álmugis háldadimguovlon, galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Sjiemá majt galggá adnet bájkálasj jali guovlo almulasj orgánajda háldadimguovlon galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Gánágis vaddá dárkkelap njuolgadásájt dán mærrádusá fábmuj biedjamis.</p> <p>Lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk. Kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk. Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oversetting av stillingsannonser, informasjon og kunngjøringer • Oversetting og publikasjon av samiske artikler på kommunens hjemmeside • Egen samisk rådgiver 	
<p>§ 3-3. Riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>§ 3-3 <i>Rett til svar på samisk</i></p>	<p>Sujna gut sámegiellaj aktivuodav váldá bájkálasj almulasj orgánajn mij la háldadimguovlon, la riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot. Dát ij huoman dájma gå njálmálettjat aktivuodav váldeduvvá virggeulmutjiijn guhti i doajmmamin ietjá sajen gå orgána kontávrán.</p> <p>Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.</p>	<p>Skal kommunen styrke publikumskontakten med kompetanse i samisk språk, her må det dekkes vikarer når ansatte skal delta på kurs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om tilegnelse av samisk språkkompetanse, herunder også etter- og videreutdanning av samiskspråklige ansatte, samt gjennomføring av ulike språkkurs. Kostnaden her er først og fremst vikarbruk • Samisk rådgiver 	

<p>§ 3-5. Vijdeduvvam riektá sámegiela varresvuoda- ja sosiálasuorgen adnet. § 3-5 Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren</p>	<p>Sujna guhti sihtá sámegiela adnet berustimijdis bærráigátsájtij bájkálasj ja guovlo almulasj varresvuoda- ja sosiálaásadusáj háldadimguovlon, la riektá dievnastusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.</p>	<p>Innen ansvar Helse og sosial kan avsatte midler brukes til;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetanseheving innenfor samisk kulturforståelse og basiskurs i samisk språk for ansatte på sykehjemmet • Midler til innkjøp av samisk kunst/utsmykking ved sykehjemmet og andre institusjoner • Lønnsmidler til nytilsatt lulesamisk språk -og kulturtolk som skal:<ul style="list-style-type: none"> - har et spesielt ansvar for å ivareta samiske pasienters rettigheter og behov i møte med helse- og omsorgstjenestene i Hábmara suohkan - Hamarøy kommune - skal være koordinator som både pasienter og pårørende kan kontakte når samiske pasienter /brukere av tjenestene har fått tilbud om hjemmesykepleie, sykehjemsplass, legetime etc. - skal koordinere tjenestene opp mot pasienter og pårørende for å tilrettelegge for likeverdige helsetjenester til den samiske pasienten og pårørende - skal bidra til økt kompetanse blant personell som yter kommunale helse- og omsorgstjenester til samiske brukere - skal spre kunnskap om rettighetene til likeverdige helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkningen.	
<p>§ 3-6 Individuelle kirkelige tjenester</p>	<p>Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk støtte/tilskudd til kirkelig fellesråd	
<p>§ 3-7. Riektá áhpadusvirggeloahpáj</p> <p>§ 3-7 Rett til utdanningspermisjon</p>	<p>Siján gudi barggi bájkálasj jali guovlo almulasj orgánan mij la háldadimguovlon, la riektá oadtjot bákkidum virggeloabev allasísá ámastittjat sámegielmáhtov gå orgádna dakkir máhtov dárba. Máhttelis la mierredit, riektá barggev vælggogissan dahká joarkátjit orgánan vissa ájgev barggat áhpadusá manjela. Gánágis dárkkelappot mierret njuolgadusájt dáj mærrádusáj tjadádime birra.</p> <p>Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere • Samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte	
<p>§ 3-8. Riektá áhpav sámegiela oadtjot</p>	<p>Juohkkahattjan la riektá áhpav sámegiela oadtjot. Gánágis máhtta dárkkelap njuolgadusájt dán mærrádusáj tjadádime birra vaddet. Vuodoskávlá ja joarkkaskávlá sámegiela ja sámegiellaj áhpadime gáktu juosski da njuolgadusá ma li vuodoskávlálagan ja joarkkaáhpadusálagan</p>	<p>Kommunen vil ha utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har allerede etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr pr student.</p>	

<p>§ 3-8. Rett til opplæring i samisk</p>	<p>(áhpaduslágan), ja da njuolgadusá ma dajda lágajda li duodden.</p> <p>Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen. For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova).</p>	<p>Denne kostnaden legges inn under aktivitetsdelen. Hamarøy kommune ønsker å prioritere giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stipendordninger • Giellatjehppe • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere	
<p>§ 3-9. Sámeigiella suohkana háldadusán</p> <p>§ 3-9 Samisk i den kommunale forvaltning</p>	<p>Suohkanstivrra máhtta mierredit, sámeigiella galgá liehket dássásasj dárogielajn álles jali muhtem oasen suohkana háldadusán.</p> <p>Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Midler til samisk rådgivers ansvarsområder. Herunder også; tolkning, innkjøp av samisk kunst for synliggjøring, skilting, møtevirksomhet m.m • Abonnement på samiske aviser og tidsskrifter	
<p>§ 3-11. Gujddim</p> <p>§ 3-11. Klage</p>	<p>Jus almulasj orgádna ij dán kapihttala mærrádusájt tjuovo, de máhtta sán gesi ássje nuolgga guoská, gujddit dan orgádnaj mij la dan orgána badjásattjan masi gujddim guoská. Fylkamánne la dat ásadus masi gujddiduvvá gå gujddim guoská suohkana jali fylkasuohkana orgádnaj.</p> <p>Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.</p>		
		<p>Ruhtagáillo vuodo- ja dievnastudoasse</p> <p>Sum kostnader basis- og betjeningsdel</p>	<p>Basistilskudd fra Sametinget ca 2.800.000 kr fordeler seg slik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 400.000 kr settes av til merarbeid kommunal samisk forvaltning: Fordeler seg slik: - Rådmann 10% - Utvikling 10% - Regnskap 10% - Lønn/personal 10% - Service/IT 20% - Helse og omsorg 20% - Oppvekst 20% • ansvar kirke og trossamfunn kr 200.000 • ansvar 190 samisk språk og forvaltning kr 1.150.000

			<ul style="list-style-type: none"> • ansvar Drag skole giellatjehppe kr 450 000 • ansvar Helse- og sosial, lønnsmidler språk -og kulturtolk kr 400.000 • tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere: 100.000 kr • samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte i kommunen (kan f.eks. være studier i regi av Nord Universitet): 100.000 kr <p><i>Innen ansvar 190 samisk språk og forvaltning skal midlene dekke lønn for språkkonsulent/rådgiver, sosiale kostnader, annonsering, informasjon/kunngjøring, møtevirksomhet, abonnement, skilting, m.m.</i></p>
--	--	--	--

3. Suohkanij giellaávdánahttembarggo 2023 /Kommunens språkutviklingsarbeid 2023				
Ávdánahttemdárja /Utviklingstilskudd				
Ulmme doarjjaárnigijn: Viesajiddje bessi sámeielav oahppat ja ávdedit Målet med tilskuddsordningen: Befolkningen har mulighet til å lære seg samisk og fremme språket				
Mánáigárddemánájda/Tiltak for barnehagebarn				
	Dájma /Tiltak	Mihtto/Ulmme/Mål/formål	Budsjæhtta/Budsjett	
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Giellatjehppe Drag barnehage 50%</i> <p>Det er et ønske å fortsette med samisk språkarbeider i barnehagen, også fra 2022. Barnehager har som kjent marginalt med ansatte, så det ha en samsik språkarbeider i 50% er svært verdifullt.</p> <p>Det samiske språket i barnehagen blir planlagt og gjennomført på helt annen måte en tidligere, og kommer veldig mange barn til gode.</p> <p>Dette er barn som ofte velger samisk 2 på skolen.</p> <p>Denne personen er en samiskspråklig ressurs for Drag barnehage, men det er et ønske om at dette skal være en ressurs for de andre kommunale barnehagene også.</p>	<p>Samiske barn i barnehagene skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Personalet skal ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk</p> <p>Øke samiskspråklig kompetanse for de kommunalt ansatte, slik at de kan bli en intern ressurs i det samiskspråklige –og kulturelle arbeidet til barnehagene</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Giellatjehppe Drag barnehage 50%</i> <p>Budsjett: 220.000 kr</p>	
	<p><i>Rekruttering av lulesamiskspråklige barnehagelærere - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert samisk (ABLUs)</i></p> <p>Dette er en tverrfaglig utdanning med vekt på natur, helse og bevegelse i et flerkulturelt perspektiv. Kunnskap om samisk språk og kultur er sentralt. Studiet har et forsterket fokus på hvordan barn kan stimuleres til å bli nysgjerrige og undrende gjennom ulike aktiviteter i naturen. Du trenger ingen forkunnskaper i samisk for å søke studiet.</p> <p>Studiet går over fire år og er nett- og samlingsbasert. Samlingene er lagt til Levanger, men det vil også bli tilbud om parallelle regionale samlinger i Bodø for de som hører til denne regionen, forutsatt et tilstrekkelig antall studenter. Det er planlagt tre samlinger i halvåret. Hver samling varer i tre dager og mellom samlingene vil det være nettundervisning på faste dager. I løpet av studietiden vil enkelte samlinger bli lagt til en samisk læringsarena. Praksis foregår i egen og eksternt barnehage.</p> <p>Kommunen, og i særdeleshet Vuonak mánájáro, har behov for å rekruttere samiskspråklige pedagoger til barnehagen.</p> <p>Dette ei ei utfordring som har vedvart i flere år. Det er ønskelig fra</p>	<p>Rekruttere samiskspråklige pedagoger til barnehagene</p>	<p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ABLUs</i> <p>Budsjett: 2 studenter á 100.000 kr = 200.000 kr</p>	

	kommunens side til å bidra til denne rekrutteringen med å gi støtte til institusjon/de ansatte som tar ABLUs. Kommunen har fått oversendt et utarbeidet budsjett som viser behovet for kommunal støtte på 100.000 kr pr student pr. år. Dette vil gå over 4 år. Det vil også lages avtaler på pliktarbeid i Vuonak mánájároj/kommunen.			
	<p><i>Utvikling av samiskspråklige tiltak og undervisningsopplegg for den eneste barnehagen i Hábmer-Hamarøy hvor lulesamisk språk er hverdagspråket.</i></p> <p>Det er behov for å at kommunen tar et større ansvar for det samiske barnehagetilbudet som gis i kommunen. Dette gjelder både private og kommunale barnehager.</p> <p>For å sikre samiske barns språklige stimulans er det viktig å sikre språklige ressurser i språkarbeidet.</p> <p>Kommunen vil gå i dialog med Vuonak mánájároj for bidra til å sikre en best mulig språklig stimulans for barna, nettopp for å sikre overgangen mellom barnehage og skole. Rekruttering til førstespråksundervisning i samisk skjer, først og fremst, gjennom Vuonak mánájároj</p>	Kommunen har ansvar for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur. Samiske barnehager skal fremme barnas samiskspråklige kompetanse, styrke barnas samiske identitet og videreføre samiske verdier, samisk kultur og tradisjonskunnskap		<p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrking av giellatjehppeordningen ved Vuonak mánájároj <p>Budsjett: 200.000 kr</p>
	<p><i>NuorajTV</i></p> <p>Tilskuddet til NuorajTV (under øvrige tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for barnehagebarn.</p>			Se budsjett under øvrige tiltak
Skávlláohppiida/ Tiltak for grunnskolebarn				
	Dåjma/Tiltak	Miitto/Ulme/Mål/formål	Budsjæhtta/Budsjett	
	<p><i>Ekstra giellatjehppe Drag skole</i></p> <p>Drag skole har idag én stilling som giellatjehppe som er finansiert under basis- og betjeningsdel og som er i høyeste grad et tiltak for grunnskolebarn.</p> <p>I småtrinnet 1-7.klasse, samisk som 1.språk er det for skoleåret 2018/19 nå 29 elever. Tedensen er klar, og det er at Drag skole får stadig flere førstespråks elever i samisk. Språksituasjonen er kjent, der mange av disse har et svakt, samsik hjemmepårk (foreldre). I tillegg har mange av elevene på skolen samisk som andrespråk. Det er behov for mer voksentetthet og mer ressurser for å øke bruken av samisk.</p>	Hábmera suohkan - Hamarøy kommune ønsker å prioritere ekstra giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekstra giellatjehppe 100% Drag skole <p>Budsjett: 450.000 kr</p>	
	<p><i>Styrking av SFO ved Drag skole</i></p> <p>Det er kommet en ny rammeplan for alle SFO og der er det presisert og trukket fram at tradisjonell samisk kunnskap og levesett og den samiske årstidskalenderen skal være en del av SFOs tema og aktiviteter.</p> <p>SFO har ikke tidligere hatt- eller fått særlig oppmerksomhet med tanke på styrking av samisk språk og kultur. Det er derfor et ønske om å legge til rette</p>		<p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrking av SFO ved Drag skole. Leie og innkjøp av materiale <p>Budsjett: 30.000 kr</p>	

	for aktiviteter som kan styrke dette; som f.eks <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rein og reinsdyrdrift.</i> Søke et samarbeid med lokale reindrifutøvere, hvor SFO kan få komme på besøk og se/få høre om reinsdyr og reindrift. Og videre leie inn noen som er god på å lage mat av rein og eventuelt om mulig være med på slakting. • <i>Duodje.</i> Det er ønskelig å være med på garving av skinn (Tysfjord Asvo), samt få kyndig veiledning av utøvere å lære mere om tradisjonell samisk duodje. • <i>Høsting av naturen.</i> Det er et ønske om å lære mer om samisk tradisjonell innhøsting av naturen. Det kan være måter å høste inn på som ikke brukes nå. Tilbudet kan etterhvert utvikles og bli til et felles tilbud for alle SFO i kommunen.			
	<i>NuorajTV</i> Tilskuddet til NuorajTV (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn.			Se budsjett under øvrige tiltak
	<i>Julevsáme vahkko</i> Tilskuddet til Julevsáme vahkko (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for mange skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn.			Se budsjett under øvrige tiltak
	<i>Kompetanseheving for lærere</i> Etter –og videreutdanning av lulesamiske lærere. Denne kostnaden er tatt inn under basis- og betjeningsdel og nevnes således her som et tiltak.	Øke samiskspråklig kompetanse for de lulesamiske lærerne		Se budsjett under basis- og betjeningsdel
letjá dájma/Andre tiltak				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulme/Mål/formål</i>		<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>
	<i>NuorajTV</i> (Lulesamisk medie)	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen Oppnå funksjonell tospråklighet Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging		<i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i> • NuorajTV Budsjett: 100.000 kr
	<i>Julevsáme vahkko</i> (Lulesamisk kulturuke)	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging		<i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i> • Julevsáme vahkko Budsjett: 100.000 kr

<p><i>Aktiviteter for eldre og deres familier, gjerne i samarbeid med demensforeninger</i></p>	<p>Flere arenaer for bruk av samisk språk. Oppnå funksjonell tospråklighet</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter <p>Budsjett: 50.000 kr</p>	
<p><i>Duodje/språkkafé i samarbeid med Tysfjord Asvo.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onsdagsduodje, åpent kurs for befolkningen der språk og begreper knyttet til duodje blir brukt <ul style="list-style-type: none"> • Formidling av duodje <p>Tysfjord ASVO formidler sin duodjeaktivitet via duodjebloggen. De har flere historier de ønsker fortalt og er klar til å dele dem med andre. Det kan være i forbindelse med samiske dager, fortløpende gjennom året, men også som et ungdomstiltak på sommeren hvor ungdom bidrar språklig og kulturelt med formidling av duodje.</p> <p>Historier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garving oksehud / reinskinn - deling av rikule - produksjon av kniv/slire - tilrettelegging innenfor faget <p>Det er et ønske om årlig tiltak</p>	<p>Flere arenaer for bruk av samisk språk. Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen.</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tysfjord Asvo <p>Budsjett: 100.000 kr</p> <p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Formidling av duodje <p>Budsjett: 50.000 kr</p>	
<p><i>Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak</i></p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak <p>Budsjett: 100.000 kr</p>	
<p><i>Duodje</i></p> <p>Det samiske kunsthåndverket har lange tradisjoner og er en viktig del av den samiske kulturen. Det skilles mellom dipmaduodje (mykduodje) der man arbeider med myke materialer som stoff og skinn, og garraduodje der man arbeider med harde materialer som tre, horn og bein.</p> <p>I kulturskolens duodjefag undervises det i garraduodje. Materialer hentes fra naturen i nærområdet for å lære om prosessen fra treet står i skogen, til ferdig duodje-produkt. Det læres å bruke skjærende verktøy, som er grunnstenen i garraduodje. De første ukene gjøres det kjent med både verktøy og materialer. Når produktene er ferdige, skal det læres hvordan</p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<p><i>Ikke innvilget tiltak i 2021, men ønskes som tiltak i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 30% stilling til oppstart av dipmaduodje + utstyr <p>Budsjett: 200.000 kr.</p>	

<p>man behandler og beskytter produktene mot tidens tann. Det vil også læres om duodjens verdier og betydning.</p> <p>Lærer er Mattias Harr - og faget har ingen kontingent de under 20 år. Tilbudet er for 5.-10.klasse OG VGS + voksne elever. Undervisningssteder er Drag og Oppeid.</p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune gir dette tilbudet idag innenfor sine egne rammer. Kommunen og kulturskolen har også satt seg et mål om å utvide det nåværende duodjetilbudet til også å gjelde dipmaduodje. Behovet er en 30% stilling til å begynne med. Det er tenkt at dette skal knyttes opp mot et samarbeid med Árran og Duodje Nordláánnda</p>			
<p><i>Lærerrekuttering (pågående prosjekt)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr årlig pr student for studenter som tar lulesamisk lærerutdanning ved Nord Universitet på normert tid (5 år). <p>Kommunens bidrag (antall studenter som finansieres av kommunen) i den nye lærerutdanningen er forventet å være 3.</p>	<p>Øke rekrutteringen/tilgangen til samiskspåklige lærere for nye Hamarøy kommune med bindingstid som lærer ved skolene</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerrekuttering <p>Budsjett: 200.000 kr</p>	
<p><i>Profilscole – (for)prosjekt – utredningsarbeid og prosjektledelse</i></p> <p>Riksrevisjonen kommer med en nedslående rapport når gjelder samisk undervisning (Riksrevisjonens undersøkelse av samiske elevers rett til opplæring i og på samisk (2019-2020)). Ingen aktører kan si noe om kvaliteten på undervisningen som gis, og riksrevisjonens funn viser både til lærermangel som et vedvarende problem, mangel på læremidler som svekker opplæringstilbudet og generell svakhet i organiseringen av fjernundervisningstilbudet.</p> <p>Lulesamisk språk er det samiske språket som har størst utfordringer ihht opplæring i og på samisk. (For)prosjektet skal skissere innhold, organisering, eierskap, modell på undervisning, samt økonomisk og sosial bærekraft. Det vil være naturlig å utrede klasseromsundervisning, fjernundervisning og læremiddelproduksjon som en del av profilskolen.</p> <p>Oppdragsutfører: Hábmera suohkan - Hamarøy kommune</p> <p>Prosjektet er forankret gjennom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Delprosjekt 10.2.1 Plan for oppvekt og undervisning (delprosjekt som ble nedsatt i forbindelse med sammenslåinga- og bygginga av nye Hábmer – nye Hamarøy) 2) Kommunestyrets vedtak av 14.05.2020: 	<p>Utviklingsarbeid</p> <p>Skape noe som svarer på de utfordringene lulesamisk språk har innen skolesektoren</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilscole – prosjekt – utredningsarbeid <p>Budsjett: 300.000 kr</p>	

<p>Kommunedirektøren bes om å prioritere utredning til politisk behandling på Drag skole som lulesamisk profilscole.</p>			
<p><i>Rammeavtale / Samarbeidsavtale med Árran -julevsáme guovdásj</i></p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt noe samarbeid både før 2020 og i 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til Árran mánáigárdde er regulert gjennom egen lovgivning • Jasska-prosjektet: Hábméra suohkan og Árran har vært en del av styringsgruppen. Kommunalt ansatte har bl.a deltatt på ulike kompetansehevingskurs • Litteratursatsing: «Julevsáme mánáigirje». Kommunen og Árran har gått sammen i ei litteratursatsing, inspirert av Trøndelag fylkeskommunes prosjekt «Maanagærjah jarkoestimmie» • «Mihá kulturfestival» – kommunen og Árran er pådrivere for å etablere en lulesamisk kulturfestival fra 2021. • Kommunen leier lokaler av Árran til kulturskolens satsing på garraduodje - Kulturskolen har et mål om å utvide det nåværende doudjetilbudet også til dipmadoudje • Árran, er gjennom kommunen, med i planene for videreføring av Jasska. Det går i hovedsak på kontinuiteten av kompetanseheving for kommunalt ansatte på samisk språk og kultur • Kommunen har i 2021 etablert et språkkontor på Árran for å styrke samarbeidet mellom institusjonene. Fra høsten 2021 vil kommunen ansette en barne- og ungdomsaktivitør. Og det er tenkt at Árran skal kunne være møteplassen for barn- og ungdom på Drag. Det er behov for tilrettelegging av aktiviteter og utvikling av barne- og ungdomstilbud, herunder samiskspråklige og kulturelle tiltak. <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt ulike møter i 2021 der målet er å etablere et tettere samarbeid og om mulig en rammeavtale/samarbeidsavtale.</p> <p>I tillegg til overnevnte punkter er det et større potensiale til samarbeid på særlig språkarbeidet:</p> <ul style="list-style-type: none"> IV. Språkfaglige oppgaver og rådgivning for Hábméra suohkan – Hamarøy kommune V. Lulesamisk litteratursatsing VI. Rádnastallam – utvikle konseptet mer, i tett dialog med Drag skol	<p>Knytte institusjonene Hábméra suohkan – Hamarøy kommune og Árran -julevsáme guovdásj tettere sammen gjennom forpliktende samarbeid.</p>	<p><i>Ikke innvilget for 2021, men ønskes som tiltak i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rammeavtale / samarbeidsavtale <p>Budsjett: 300.000 kr</p>	
<p><i>Bibliotekstatsing</i></p> <p>Hábmera girjjevuorkká - Hamarøy bibliotek skal etablere seg som bibliotek i lulesamisk område, og vil gjennomføre flere tiltak framover.</p> <p>Samisk språk, kultur generelt og litteratur spesielt skal være synlig i begge</p>	<p>Satsing og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur gjennom bibliotek og litteratur</p>	<p><i>Ikke innvilget for 2021, men ønskes som tiltak i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteksatsing, inkludert språkkáfe <p>Budsjett: 100.000 kr</p>	

<p>bibliotekavdelingene, både i medietilbud, skilting og gjennom tospråklig informasjonsmateriell.</p> <p>Drag bibliotekfilial skal ha et særskilt ansvar for lulesamisk litteratur i samarbeid med sametingets bibliotek og lulesamisk litteraturformidler. Registreringen av lulesamisk materiell må videreføres.</p> <p>Litteratursatsing - Oversettelsesprosjektet er og et tiltak for å styrke lulesamisk språk på mange nivå, og får å få større tilgang på lulesamiske tekster til barn i bibliotekene. Prosjektet må fortsette for å få et mer variert tilbud av lulesamiske tekster til barn og unge.</p> <p><u>Språkkåfe:</u> Tidligere har vi gjennomført språkkåfe på skolene, men vi har sett et behov for å endre konseptet. Vi ønsker å prøve å prøve dette ut på bibliotekene.</p> <p>Språkkafeene skal være en uformell møteplass for å praktisere lulesamisk i bibliotekenes lokaler. Det må være ansatte/frivillige til stede som kan lede samtalen. Konkrete gjenstander, litteratur og spill kan være gode hjelpemidler for å få samtalen i gang. Språkkafeene skal ikke være skole, men fokusere på muntlige ferdigheter. Språkkaféen bør ha pause med enkel servering. Begge bibliotekavdelingene skal arrangere lulesamisk språkkåfe for at både barn og voksne skal ha en arena for å snakke lulesamisk på en uformell arena.</p>			
<p><i>SUM – omsøkte tiltak på utviklingsdelen for 2023</i></p>			

Doajmmapládna /Aktivitetsplan 2024
Vuodo- ja dievnastusdoarjja/Basis- og betjeningstilskudd
1. Suohkana láhkamierredum dájma 2024/ Kommunens lovpålagte oppgaver 2024
Ulmme doarjjaárnigijn:

Viesajiddje sámegiellaj háldadimguovlon bessi sámegiellav dájmalattjat adnet guládallamin almulasj ásadusáj.

Målet for tilskuddsordningen:

Innbyggerne i forvaltningsområdet for samisk språk kan aktivt bruke samisk i kommunikasjon med offentlige instanser.

Láhkavuodo/ Lovgrunnlag	Láhkátæksta/Lovtekst	Tjielgadás/Utdyping	Budsjæhtta/Budsjett
<p>§ 3-2. Láhkaásadusáj járggálibme. Diedádusá ja sjiemá</p> <p>§ 3-2 Oversettelse av regler. Kunngjøringer og skjema</p>	<p>Lága ja láhkaásadusá majda ábbá jali oasse sáme álm mugis la sierra berustibme, galggi járggáluvvat sámegiellaj. Diedádusá almulasj orgánajs ma galggi álles jali ásiida álm mugis háldadimguovlon, galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Sjiemá majt galggá adnet bájkálasj jali guovlo almulasj orgánajda háldadimguovlon galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Gánágis vaddá dárkkelap njuolgadásájt dán mærrádusá fábmuj biedjamis.</p> <p>Lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk. Kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk. Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oversetting av stillingsannonser, informasjon og kunngjøringer • Oversetting og publikasjon av samiske artikler på kommunens hjemmeside • Egen samisk rådgiver 	
<p>§ 3-3. Riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>§ 3-3 Rett til svar på samisk</p>	<p>Sujna gut sámegiellaj aktijvuodav válddá bájkálasj almulasj orgánajn mij la háldadimguovlon, la riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot. Dát ij huoman dájma gå njálmálatjtat aktijvuodav váldeduvvá virggeulmutjijn guhti I doajmmamin ietjá sajen gå orgána kontávrån.</p> <p>Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.</p>	<p>Skal kommunen styrke publikumskontakten med kompetanse i samisk språk, her må det dekkes vikarer når ansatte skal delta på kurs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om tilegnelse av samisk språkkompetanse, herunder også etter- og videreutdanning av samiskspråklige ansatte, samt gjennomføring av ulike språkkurs. Kostnaden her er først og fremst vikarbruk • Samisk rådgiver 	

<p>§ 3-5. Vijdeduvvam riektá sámegiela varresvuoda- ja sosiálasuorgen adnet. § 3-5 Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren</p>	<p>Sujna guhti sihtá sámegiela adnet berustimijdis bærráigátsájt bájkálasj ja guovlo almulasj varresvuoda- ja sosiálaásadusáj háldadimguovlon, la riektá dievnastusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.</p>	<p>Innen ansvar Helse og sosial kan avsatte midler brukes til;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetanseheving innenfor samisk kulturforståelse og basiskurs i samisk språk for ansatte på sykehjemmet • Midler til innkjøp av samisk kunst/utsmykking ved sykehjemmet og andre institusjoner • Lønnsmidler til nytilsatt lulesamisk språk -og kulturtolk som skal:<ul style="list-style-type: none"> - har et spesielt ansvar for å ivareta samiske pasienters rettigheter og behov i møte med helse- og omsorgstjenestene i Hábmara suohkan - Hamarøy kommune - skal være koordinator som både pasienter og pårørende kan kontakte når samiske pasienter /brukere av tjenestene har fått tilbud om hjemmesykepleie, sykehjemsplass, legetime etc. - skal koordinere tjenestene opp mot pasienter og pårørende for å tilrettelegge for likeverdige helsetjenester til den samiske pasienten og pårørende - skal bidra til økt kompetanse blant personell som yter kommunale helse- og omsorgstjenester til samiske brukere - skal spre kunnskap om rettighetene til likeverdige helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkningen.	
<p>§ 3-6 Individuelle kirkelige tjenester</p>	<p>Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk støtte/tilskudd til kirkelig fellesråd	
<p>§ 3-7. Riektá áhpadasvirggeloahpáj</p> <p>§ 3-7 Rett til utdanningspermisjon</p>	<p>Siján gudi barggi bájkálasj jali guovlo almulasj orgánan mij la háldadimguovlon, la riektá oadtjot bákkidum virggeloabev allasisá ámastittjot sámegiela máhtov gá orgána dakkir máhtov dárba. Máhttelis la mierredit, riektá barggev vælloggogissan dahká joarkátjot orgánan vissa ájgev barggat áhpadasá marjela. Gånágis dárkkelappot mierret njuolgasusájjt dáj mærrádasáj tjadádime birra.</p> <p>Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere • Samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte	
<p>§ 3-8. Riektá áhpav sámegiela oadtjot</p>	<p>Juohkkahattjan la riektá áhpav sámegiela oadtjot. Gånágis máhtá dárkkelap njuolgasusájjt dán mærrádasáj tjadádime birra vaddet. Vuodoskávlá ja joarkkaskávlá sámegiela ja sámegiellaj áhpadime gáktuj guoski da njuolgasusá ma li vuodoskávlálagan ja joarkkaáhpadaslágan</p>	<p>Kommunen vil ha utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har allerede etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr pr student.</p>	

<p>§ 3-8. Rett til opplæring i samisk</p>	<p>(áhpaduslágan), ja da njuolgadusá ma dajda lágajda li duodden.</p> <p>Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen. For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova).</p>	<p>Denne kostnaden legges inn under aktivitetsdelen. Hamarøy kommune ønsker å prioritere giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stipendordninger • Giellatjehppe • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere	
<p>§ 3-9. Sámeigiella suohkana háldadusán</p> <p>§ 3-9 Samisk i den kommunale forvaltning</p>	<p>Suohkanstivrra máhttá mierredit, sámeigiella galggá liehket dássásasj dárogielajn álles jali muhtem oasen suohkana háldadusán.</p> <p>Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Midler til samisk rådgivers ansvarsområder. Herunder også; tolkning, innkjøp av samisk kunst for synliggjøring, skilting, møtevirksomhet m.m • Abonnement på samiske aviser og tidsskrifter	
<p>§ 3-11. Gujddim</p> <p>§ 3-11. Klage</p>	<p>Jus almulasj orgádna ij dán kapihttala mærrádusájt tjuovo, de máhttá sán gesi ássje nuolgga guoskká, gujddit dan orgádnaj mij la dan orgána badjásattjan masi gujddim guoskká. Fylkamánne la dat ásadus masi gujddiduvvá gå gujddim guoskká suohkana jali fylkasuohkana orgádnaj.</p> <p>Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.</p>		
		<p>Ruhtagállu vuodo- ja dievnastudoasse</p> <p>Sum kostnader basis- og betjeningsdel</p>	<p>Basistilskudd fra Sametinget ca 2.800.000 kr fordeler seg slik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 400.000 kr settes av til merarbeid kommunal samisk forvaltning: Fordeler seg slik:<ul style="list-style-type: none"> - Rådmann 10% - Utvikling 10% - Regnskap 10% - Lønn/personal 10% - Service/IT 20% - Helse og omsorg 20% - Oppvekst 20% • ansvar kirke og trossamfunn kr 200.000 • ansvar 190 samisk språk og forvaltning kr 1.150.000

			<ul style="list-style-type: none"> • ansvar Drag skole giellatjehppe kr 450 000 • ansvar Helse- og sosial, lønnsmidler språk -og kulturfolk kr 400.000 • tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere: 100.000 kr • samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte i kommunen (kan f.eks. være studier i regi av Nord Universitet): 100.000 kr <p><i>Innen ansvar 190 samisk språk og forvaltning skal midlene dekke lønn for språkkonsulent/rådgiver, sosiale kostnader, annonsering, informasjon/kunngjøring, møtevirkosmhet, abonnement, skilting, m.m.</i></p>
--	--	--	--

4. Suohkanij giellaávdánahntembarggo 2024 /Kommunens språkutviklingsarbeid 2024

Ávdánahntemjárja /Utviklingstilskudd

Ulmme doarjjaárnigijn:

Viesajiddje bessi sámegielaav oahppat ja ávdedit

Målet med tilskuddsordningen:

Befolkningen har mulighet til å lære seg samisk og fremme språket

Mánáigárdemánájda/Tiltak for barnehagebarn

	Dájma /Tiltak	Mihitto/Ulmme/Mål/formål	Budsjæhtta/Budsjett	
	<p>• <i>Giellatjehppe Drag barnehage 50%</i></p> <p>Det er et ønske å fortsette med samisk språkarbeider i barnehagen, også fra 2022. Barnehager har som kjent marginalt med ansatte, så det ha en samsik språkarbeider i 50% er svært verdifullt. Det samiske språket i barnehagen blir planlagt og gjennomført på helt annen måte en tidligere, og kommer veldig mange barn til gode. Dette er barn som ofte velger samisk 2 på skolen. Denne personen er en samiskspråklig ressurs for Drag barnehage, men det er et ønske om at dette skal være en ressurs for de andre kommunale barnehagene også.</p>	<p>Samiske barn i barnehagene skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Personalet skal ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk</p> <p>Øke samiskspråklig kompetanse for de kommunalt ansatte, slik at de kan bli en intern ressurs i det samiskspråklige –og kulturelle arbeidet til barnehagene</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <p>• <i>Giellatjehppe Drag barnehage 50%</i> Budsjett: 220.000 kr</p>	
	<p><i>Rekruttering av lulesamiskspråklige barnehagelærere - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert samisk (ABLUs)</i></p> <p>Dette er en tverrfaglig utdanning med vekt på natur, helse og bevegelse i et flerkulturelt perspektiv. Kunnskap om samisk språk og kultur er sentralt. Studiet har et forsterket fokus på hvordan barn kan stimuleres til å bli nysgjerrige og undrende gjennom ulike aktiviteter i naturen. Du trenger ingen forkunnskaper i samisk for å søke studiet. Studiet går over fire år og er nett- og samlingsbasert. Samlingene er lagt til Levanger, men det vil også bli tilbud om parallelle regionale samlinger i Bodø for de som hører til denne regionen, forutsatt et tilstrekkelig antall studenter. Det er planlagt tre samlinger i halvåret. Hver samling varer i tre dager og mellom samlingene vil det være nettundervisning på faste dager. I løpet av studietiden vil enkelte samlinger bli lagt til en samisk læringsarena. Praksis foregår i egen og ekstern barnehage.</p> <p>Kommunen, og i særdeleshet Vuonak mánájáro, har behov for å rekruttere samiskspråklige pedagoger til barnehagen. Dette ei ei utfordring som har vedvart i flere år. Det er ønskelig fra</p>	<p>Rekruttere samiskspråklige pedagoger til barnehagene</p>	<p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <p>• <i>ABLUs</i> Budsjett: 2 studenter á 100.000 kr = 200.000 kr</p>	

	<p>kommunens side til å bidra til denne rekrutteringen med å gi støtte til institusjon/de ansatte som tar ABLUs. Kommunen har fått oversendt et utarbeidet budsjett som viser behovet for kommunal støtte på 100.000 kr pr student pr. år. Dette vil gå over 4 år. Det vil også lages avtaler på pliktarbeid i Vuonak mánájároj/kommunen.</p>			
	<p><i>Utvikling av samiskspråklige tiltak og undervisningsopplegg for den eneste barnehagen i Hábmér-Hamarøy hvor lulesamisk språk er hverdagsspråket.</i></p> <p>Det er behov for å at kommunen tar et større ansvar for det samiske barnehagetilbudet som gis i kommunen. Dette gjelder både private og kommunale barnehager.</p> <p>For å sikre samiske barns språklige stimulans er det viktig å sikre språklige ressurser i språkarbeidet.</p> <p>Kommunen vil gå i dialog med Vuonak mánájároj for bidra til å sikre en best mulig språklig stimulans for barna, nettopp for å sikre overgangen mellom barnehage og skole. Rekruttering til førstespråksundervisning i samisk skjer, først og fremst, gjennom Vuonak mánájároj</p>	<p>Kommunen har ansvar for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur.</p> <p>Samiske barnehager skal fremme barnas samiskspråklige kompetanse, styrke barnas samiske identitet og videreføre samiske verdier, samisk kultur og tradisjonskunnskap</p>	<p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrking av giellatjehppeordningen ved Vuonak mánájároj <p>Budsjett: 200.000 kr</p>	
	<p><i>NuorajTV</i></p> <p>Tilskuddet til NuorajTV (under øvrige tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for barnehagebarn.</p>		<p>Se budsjett under øvrige tiltak</p>	
Skávlláohppiida/ Tiltak for grunnskolebarn				
	Dájma/Tiltak	Mihtto/Ulme/Mål/formål	Budsjæhtta/Budsjett	
	<p><i>Ekstra giellatjehppe Drag skole</i></p> <p>Drag skole har idag én stilling som giellatjehppe som er finansiert under basis- og betjeningsdel og som er i høyeste grad et tiltak for grunnskolebarn.</p> <p>I småtrinnet 1-7.klasse, samisk som 1.språk er det for skoleåret 2018/19 nå 29 elever. Tedensen er klar, og det er at Drag skole får stadig flere førstespråks elever i samisk. Språksituasjonen er kjent, der mange av disse har et svakt, samsik hjemmespråk (foreldre). I tillegg har mange av elevene på skolen samisk som andrespråk. Det er behov for mer voksentetthet og mer ressurser for å øke bruken av samisk.</p>	<p>Hábmera suohkan - Hamarøy kommune ønsker å prioritere ekstra giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekstra giellatjehppe 100% Drag skole <p>Budsjett: 450.000 kr</p>	
	<p><i>Styrking av SFO ved Drag skole</i></p> <p>Det er kommet en ny rammeplan for alle SFO og der er det presisert og trukket fram at tradisjonell samisk kunnskap og levesett og den samiske årstidskalenderen skal være en del av SFOs tema og aktiviteter.</p> <p>SFO har ikke tidligere hatt- eller fått særlig oppmerksomhet med tanke på styrking av samisk språk og kultur. Det er derfor et ønske om å legge til rette</p>		<p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrking av SFO ved Drag skole. Leie og innkjøp av materiale <p>Budsjett: 30.000 kr</p>	

	for aktiviteter som kan styrke dette; som f.eks <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rein og reinsdyrdrift.</i> Søke et samarbeid med lokale reindrifutøvere, hvor SFO kan få komme på besøk og se/få høre om reinsdyr og reindrif. Og videre leie inn noen som er god på å lage mat av rein og eventuelt om mulig være med på slakting. • <i>Duodje.</i> Det er ønskelig å være med på garving av skinn (Tysfjord Asvo), samt få kyndig veiledning av utøvere å lære mere om tradisjonell samisk duodje. • <i>Høsting av naturen.</i> Det er et ønske om å lære mer om samisk tradisjonell innhøsting av naturen. Det kan være måter å høste inn på som ikke brukes nå. Tilbudet kan etterhvert utvikles og bli til et felles tilbud for alle SFO i kommunen.			
	<i>NuorajTV</i> Tilskuddet til NuorajTV (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn.			Se budsjett under øvrige tiltak
	<i>Julevsáme vahkko</i> Tilskuddet til Julevsáme vahkko (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for mange skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn.			Se budsjett under øvrige tiltak
	<i>Kompetanseheving for lærere</i> Etter –og videreutdanning av lulesamiske lærere. Denne kostnaden er tatt inn under basis- og betjeningsdel og nevnes således her som et tiltak.	Øke samiskspråklig kompetanse for de lulesamiske lærerne		Se budsjett under basis- og betjeningsdel
letjá dájma/Andre tiltak				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulme/Mäl/formål</i>		<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>
	<i>NuorajTV</i> (Lulesamisk medie)	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen Oppnå funksjonell tospråklighet Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging		<i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i> • NuorajTV Budsjett: 100.000 kr
	<i>Julevsáme vahkko</i> (Lulesamisk kulturuke)	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging		<i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i> • Julevsáme vahkko Budsjett: 100.000 kr

<p><i>Aktiviteter for eldre og deres familier, gjerne i samarbeid med demensforeninger</i></p>	<p>Flere arenaer for bruk av samisk språk. Oppnå funksjonell tospråklighet</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter <p>Budsjett: 50.000 kr</p>	
<p><i>Duodje/språkkafé i samarbeid med Tysfjord Asvo.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onsdagsduodje, åpent kurs for befolkningen der språk og begreper knyttet til duodje blir brukt <ul style="list-style-type: none"> • Formidling av duodje <p>Tysfjord ASVO formidler sin duodjeaktivitet via duodjebloggen. De har flere historier de ønsker fortalt og er klar til å dele dem med andre. Det kan være i forbindelse med samiske dager, fortløpende gjennom året, men også som et ungdomstiltak på sommeren hvor ungdom bidrar språklig og kulturelt med formidling av duodje.</p> <p>Historier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garving oksehud / reinskinn - deling av rikule - produksjon av kniv/slire - tilrettelegging innenfor faget <p>Det er et ønske om årlig tiltak</p>	<p>Flere arenaer for bruk av samisk språk. Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen.</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tysfjord Asvo <p>Budsjett: 100.000 kr</p> <p><i>Nytt tiltak f.o.m 2022:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Formidling av duodje <p>Budsjett: 50.000 kr</p>	
<p><i>Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak</i></p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak <p>Budsjett: 100.000 kr</p>	
<p><i>Duodje</i></p> <p>Det samiske kunsthåndverket har lange tradisjoner og er en viktig del av den samiske kulturen. Det skiller mellom dipmaduodje (mykduodje) der man arbeider med myke materialer som stoff og skinn, og garraduodje der man arbeider med harde materialer som tre, horn og bein.</p> <p>I kulturskolens duodjefag undervises det i garraduodje. Materialer hentes fra naturen i nærområdet for å lære om prosessen fra treet står i skogen, til ferdig duodje-produkt. Det læres å bruke skjærende verktøy, som er grunnstenen i garraduodje. De første ukene gjøres det kjent med både verktøy og materialer. Når produktene er ferdige, skal det læres hvordan</p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<p><i>Ikke innvilget tiltak i 2021, men ønskes som tiltak i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 30% stilling til oppstart av dipmaduodje + utstyr <p>Budsjett: 200.000 kr.</p>	

<p>man behandler og beskytter produktene mot tidens tann. Det vil også læres om duodjens verdier og betydning.</p> <p>Lærer er Mattias Harr - og faget har ingen kontingent de under 20 år. Tilbudet er for 5.-10.klasse OG VGS + voksne elever. Undervisningssteder er Drag og Oppeid.</p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune gir dette tilbudet idag innenfor sine egne rammer. Kommunen og kulturskolen har også satt seg et mål om å utvide det nåværende duodjetilbudet til også å gjelde dipmaduodje. Behovet er en 30% stilling til å begynne med. Det er tenkt at dette skal knyttes opp mot et samarbeid med Árran og Duodje Nordlánnda</p>			
<p><i>Lærerrekuttering (pågående prosjekt)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr årlig pr student for studenter som tar lulesamisk lærerutdanning ved Nord Universitet på normert tid (5 år). <p>Kommunens bidrag (antall studenter som finansieres av kommunen) i den nye lærerutdanningen er forventet å være 3.</p>	<p>Øke rekrutteringen/tilgangen til samiskspåklige lærere for nye Hamarøy kommune med bindingstid som lærer ved skolene</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2020 og 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerrekuttering <p>Budsjett: 200.000 kr</p>	
<p><i>Profilskole – (for)prosjekt – utredningsarbeid og prosjektledelse</i></p> <p>Riksrevisjonen kommer med en nedslående rapport når gjelder samisk undervisning (Riksrevisjonens undersøkelse av samiske elevers rett til opplæring i og på samisk (2019-2020)). Ingen aktører kan si noe om kvaliteten på undervisningen som gis, og riksrevisjonens funn viser både til lærermangel som et vedvarende problem, mangel på læremidler som svekker opplæringstilbudet og generell svakhet i organiseringen av fjernundervisningstilbudet.</p> <p>Lulesamisk språk er det samiske språket som har størst utfordringer ihht opplæring i og på samisk. (For)prosjektet skal skissere innhold, organisering, eierskap, modell på undervisning, samt økonomisk og sosial bærekraft. Det vil være naturlig å utrede klasseromsundervisning, fjernundervisning og læremiddelproduksjon som en del av profilskolen.</p> <p>Oppdragsutfører: Hábméra suohkan - Hamarøy kommune</p> <p>Prosjektet er forankret gjennom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Delprosjekt 10.2.1 Plan for oppvekt og undervisning (delprosjekt som ble nedsatt i forbindelse med sammenslåinga- og bygginga av nye Hábmér – nye Hamarøy) 2) Kommunestyrets vedtak av 14.05.2020:	<p>Utviklingsarbeid</p> <p>Skape noe som svarer på de utfordringene lulesamisk språk har innen skolesektoren</p>	<p><i>Innvilget tiltak i 2021, og ønsket videreført også i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilskole – prosjekt – utredningsarbeid <p>Budsjett: 300.000 kr</p>	

	Kommunedirektøren bes om å prioritere utredning til politisk behandling på Drag skole som lulesamisk profils skole.			
	<p><i>Rammeavtale / Samarbeidsavtale med Árran -julevsáme guovdásj</i></p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt noe samarbeid både før 2020 og i 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til Árran mánáigárdde er regulert gjennom egen lovgivning • Jasska-prosjektet: Hábmerna suohkan og Árran har vært en del av styringsgruppen. Kommunalt ansatte har bl.a deltatt på ulike kompetansehevingskurs • Litteratursatsing: «Julevsáme mánáigirjje». Kommunen og Árran har gått sammen i ei litteratursatsing, inspirert av Trøndelag fylkeskommunes prosjekt «Maanagærjah jarkoestimmie» • «Mihá kulturfestival» – kommunen og Árran er pådrivere for å etablere en lulesamisk kulturfestival fra 2021. • Kommunen leier lokaler av Árran til kulturskolens satsing på garraduodje - Kulturskolen har et mål om å utvide det nåværende doudjetilbudet også til dipmadoudje • Árran, er gjennom kommunen, med i planene for videreføring av Jasska. Det går i hovedsak på kontinuiteten av kompetanseheving for kommunalt ansatte på samisk språk og kultur • Kommunen har i 2021 etablert et språkkontor på Árran for å styrke samarbeidet mellom institusjonene. Fra høsten 2021 vil kommunen ansette en barne- og ungdomsaktivitør. Og det er tenkt at Árran skal kunne være møteplassen for barn- og ungdom på Drag. Det er behov for tilrettelegging av aktiviteter og utvikling av barne- og ungdomstilbud, herunder samiskspråklige og kulturelle tiltak. <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt ulike møter i 2021 der målet er å etablere et tettere samarbeid og om mulig en rammeavtale/samarbeidsavtale.</p> <p>I tillegg til overnevnte punkter er det et større potensiale til samarbeid på særlig språkarbeidet:</p> <ul style="list-style-type: none"> VII. Språkfaglige oppgaver og rådgivning for Hábmerna suohkan – Hamarøy kommune VIII. Lulesamisk litteratursatsing IX. Rádnastallam – utvikle konseptet mer, i tett dialog med Drag skole	Knytte institusjonene Hábmerna suohkan – Hamarøy kommune og Árran -julevsáme guovdásj tettere sammen gjennom forpliktende samarbeid.	<p><i>Ikke innvilget for 2021, men ønskes som tiltak i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rammeavtale / samarbeidsavtale <p>Budsjett: 300.000 kr</p>	
	<p><i>Biblioteksatsing</i></p> <p>Hábmera girjjevuorkká - Hamarøy bibliotek skal etablere seg som bibliotek i lulesamisk område, og vil gjennomføre flere tiltak framover.</p> <p>Samisk språk, kultur generelt og litteratur spesielt skal være synlig i begge</p>	Satsing og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur gjennom bibliotek og litteratur	<p><i>Ikke innvilget for 2021, men ønskes som tiltak i 2022-24:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteksatsing, inkludert språkkáfe <p>Budsjett: 100.000 kr</p>	

<p>bibliotekavdelingene, både i medietilbud, skilting og gjennom tospråklig informasjonsmateriell.</p> <p>Drag bibliotekfilial skal ha et særskilt ansvar for lulesamisk litteratur i samarbeid med sametingets bibliotek og lulesamisk litteraturformidler. Registreringen av lulesamisk materiell må videreføres.</p> <p>Litteratursatsing - Oversettelsesprosjektet er og et tiltak for å styrke lulesamisk språk på mange nivå, og får å få større tilgang på lulesamiske tekster til barn i bibliotekene. Prosjektet må fortsette for å få et mer variert tilbud av lulesamiske tekster til barn og unge.</p> <p><u>Språkkåfe:</u> Tidligere har vi gjennomført språkkåfe på skolene, men vi har sett et behov for å endre konseptet. Vi ønsker å prøve å prøve dette ut på bibliotekene.</p> <p>Språkkafeene skal være en uformell møteplass for å praktisere lulesamisk i bibliotekenes lokaler. Det må være ansatte/frivillige til stede som kan lede samtalen. Konkrete gjenstander, litteratur og spill kan være gode hjelpemidler for å få samtalen i gang. Språkkafeene skal ikke være skole, men fokusere på muntlige ferdigheter. Språkkaféen bør ha pause med enkel servering. Begge bibliotekavdelingene skal arrangere lulesamisk språkkafe for at både barn og voksne skal ha en arena for å snakke lulesamisk på en uformell arena.</p>			
<p><i>SUM – omsøkte tiltak på utviklingsdelen for 2024</i></p>			

Vuollájtjállem/underskrift

Namma/Navn: *Kurt Fossvik*

Biejvve/Dato: *02.09.21*

Vuollájtjállem/Underskrift: *Kurt Fossvik*

Doajmmapládna sáddiduvvá/Aktivitetsplanen sendes:
Sámediggi - Sametinget
Ávjobárgaaidnu 50
9730 Kárášjohka/Karasjok
www.samediggi.no

